

MINISTERSTVO VNITRA
odbor bezpečnostní politiky
Nad Štolou 3
Praha 7
170 34

Praha 21. ledna 2021
Počet listů: 4

Č. j. MV- 8367-2/OBP-2021

KOPIS (ÚKŠ)
Ředitelství služby pořádkové policie
Kancelář prvního náměstka policejního prezidenta

Aktualizované stanovisko odboru bezpečnostní politiky k realizaci petičního práva a k činnosti orgánů politických stran a hnutí v provozovnách uzavřených dle krizových opatření vlády

Odbor bezpečnostní politiky (OBP) vypracoval doplnění stanoviska k řešení situací, kdy je v provozovně, na níž se vztahují zákazy či omezení činností v souladu s aktuálně platným krizovým opatřením, umístěna petice podle zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním. Stanovisko se nově také zabývá problematikou přímé osobní účasti osob na jednáních orgánů politických stran a hnutí v uzavřených prostorech a stručně upřesňuje kontrolní působnost dalších subjektů státní správy.

Petiční právo je jedním ze základních lidských práv zakotvených v čl. 18 Listiny základních práv a svobod a zároveň je tímto právem realizována svoboda projevu podle čl. 17 Listiny. Jakékoli zásahy do těchto svobod lze realizovat jen na základě přiměřených důvodů, které Listina nebo zákon předjímá. Krizová opatření je potřeba vykládat v tomto směru proporcionálně při šetření podstaty a smyslu ústavou zaručeného práva. V současné době není petiční právo krizovými opatřeními vlády jakkoli regulováno.

Platí tedy, že v souladu se zákonem o právu petičním mohou být petice a podpisové petiční archy vystaveny fakticky kdekoli, nejenom v místech běžně

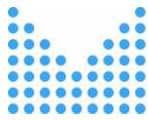

přístupných veřejnosti. K umístění petice a k vytvoření petičního místa navíc není třeba povolení žádného orgánu veřejné moci.

Realizací petičního práva ovšem nesmí být zasahováno do jiných práv a svobod a nesmí docházet k rušení veřejného pořádku (viz § 4 odst. 3 zákona o právu petičním). Rušení veřejného pořádku může spočívat nejen v tom, že jsou porušovány obecné právní předpisy, ale i v nedodržování nebo obcházení povinností či omezení, které stanovují krizová opatření vlády v době krizové situace. Odvolání se na základní práva a svobody, v tomto případě na právo petiční, a na svobodu projevu, však nezakládá automatické oprávnění k porušování dalších práv a svobod nebo zákonem chráněných zájmů, v tomto případě tedy omezení, která mají přispět k řešení stávající krizové situace. Osoby pověřené sběrem podpisů v žádném případě nejsou automaticky nepostižitelní ve vztahu k dalším právním předpisům.

Pokud je tedy petičním místem provozovna, na níž se vztahuje omezení či zákaz maloobchodního prodeje a prodeje a poskytování služeb (např. stravovací zařízení, kde platí zákaz přítomnosti veřejnosti v provozovně) podle krizového opatření vlády (nyní krizové opatření vlády ze dne 23. prosince 2020 č. 1376), je možné v rámci takové provozovny realizovat pouze ty činnosti, které bezprostředně souvisí s výkonem petičního práva, tzn. např. vstup veřejnosti do provozovny je umožněn pouze za účelem podpisu petice. Není možné, aby v provozovně, která je zároveň petičním místem, probíhala pod záminkou uplatňování petičního práva jakákoliv další činnost, která je omezena či zakázána krizovým opatřením vlády. Takové jednání provozovatele nebo osoby, která je odpovědná za sběr podpisů v dané provozovně, je v rozporu s povinností strpět omezení vyplývající z krizových opatření stanovených v době krizového stavu, uloženou zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, a jako takové může být kvalifikováno jako přestupek se sankcí až 20 tis. Kč.

V případě, kdy bude provozovna, na níž se vztahuje výše uvedené omezení či zákaz maloobchodního prodeje a prodeje a poskytování služeb podle krizového opatření vlády, sloužit nejen jako petiční místo, ale také jako prostor pro činnost

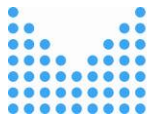

politické strany či hnutí (setkávání s občany, jednání členů či podporovatelů apod.), platí i zde povinnost dodržovat veškerá omezení, uložená krizovými či mimořádnými opatřeními k řešení stávající krizové situace. Tato omezení se mohou vztahovat jak na stávající zákaz přítomnosti veřejnosti v prostorách provozovny, tak na dodržování dalších pravidel (omezení hromadných akcí, maximální počet osob v provozovně, dodržování rozestupů a dalších ochranných opatření).

Na organizační jednání a jednání zajišťující vnitřní chod politické strany nebo hnutí se výjimky z aktuálně platných krizových opatření vlády nevztahují. Stejně tak není dána žádná výjimka pro setkávání představitelů politických stran a hnutí s voliči a podporovateli ve vnitřních prostorách provozoven. Pokud tedy některý subjekt deklaruje, že bude fakticky pod záminkou vlastní politické činnosti vykonávat aktivity, které jsou zakázány či omezeny krizovými opatřeními vlády, jedná se opět o účelové obcházení uložených povinností a postup, který je v rozporu se zákonem.

Nyní platné krizové opatření vlády ze dne 23. prosince 2020 č. 1375 omezuje volný pohyb osob v období 27. 12. 2020 – 22. 1. 2021 tak, že jakýkoli pohyb osob, včetně sdružování a shromažďování, je zakázán, s výjimkou činností, které jsou v tomto krizovém opatření vlády výslovně uvedeny. Žádná ze zde uvedených výjimek nedopadá na přímá osobní jednání či konference členů politických stran a hnutí, nebo na setkávání s podporovateli či voliči v prostorách provozoven. Účast na takové hromadné akci politické strany nebo hnutí není výkonem zaměstnání, podnikatelské či jiné obdobné činnosti, stejně tak se nejedná o výkon povinnosti veřejného funkcionáře (např. zastupitele) nebo ústavního činitele, natož o neodkladnou úřední záležitost. Nepůjde ani o shromáždění ve smyslu zákona o právu shromažďovacím, ten nedopadá na akce týkající se vnitřní organizace a chodu daného subjektu. Navíc, pokud by mělo jít o shromáždění, jehož účelem je setkání s podporovateli či voliči uvnitř provozovny, je nutné připomenout, že v současné době jsou shromáždění ve vnitřních prostorech zcela zakázána.

Platí tedy, že jednání vnitřních orgánů politických stran a hnutí, za přímé osobní účasti jednotlivých členů, stejně jako setkávání s podporovateli či voliči, ve

vnitřních prostorách provozoven, nejsou podle stávajících omezení stanovených v krizových opatřeních vlády možná. Z výše uvedeného také vyplývá, že provozovna, v níž by se tyto osoby nacházely a konzumovaly nabízené služby, nemůže omezení či zákaz nerespektovat s odkazem na to, že neslouží veřejnosti, ale jen členům politické strany nebo hnutí, případně jejím podporovatelům.

Policie ČR je s ohledem na obecné úkoly vymezené zejména v § 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky a podle zásady iniciativy v § 10 téhož zákona, povinna kontrolovat a vymáhat dodržování povinností plynoucích z krizových opatření vlády. V případě zjištění výše popsaných jednání, je tak oprávněna provést nejenom úkony k objasnění možného přestupku a identifikaci jeho pachatele, uložit případně sankci příkazem na místě, ale také v souladu s § 114 zákona o policii vyzvat příslušné osoby k ukončení jednání, které naplňuje znaky přestupku (ukončit prodej nebo poskytování služby, uzavřít provozovnu pro veřejnost s výjimkou vstupu za účelem podpisu petice, rozpustit shromáždění ve vnitřních prostorách apod.).

Pokud Policie ČR identifikuje jakékoli další aktivity, jimiž se provozovatel snaží uložená omezení a povinnosti obcházet, nebo jimiž chce ztížit či znemožnit objasnění stavu věci, kdy například odnímá či pozměňuje povinné údaje z označení provozovny, účelově umisťuje ke vstupu oznámení o omezení vstupu jen pro vybrané osoby (odpůrci vládních krizových opatření, vstup jen bez roušek) apod., lze taková jednání vnímat i jako porušení obecných pravidel provozování živnosti či ochrany spotřebitele. Kontrolními orgány jsou v takových případech primárně místně příslušné obecní živnostenské úřady a inspektoráty České obchodní inspekce. Kontrolní činnost dodržování podmínek konkrétních dotačních programů je pak v gesci věcně příslušného poskytovatele dotace.

Mgr. Radek Šubrt
ředitel odboru